

Asia: OM 4/41/2016

Sakkomenettelyn laajentamista koskeva työryhmän mietintö

Lausunnon saate

Tähän voitte halutessanne kirjoittaa saatteen lausunnollenne:

-

Yleistä

Mitä mieltä olette mietintöön sisältyvästä luonnoksesta hallituksen esitykseksi?

Kannatan esitystä pääosin tai kokonaan taikka minulla ei ole esityksestä huomautettavaa

Muut yleiset huomiot:

-

Sakkomenettelyn soveltamisalan laajentaminen

Näkemyksenne sakkomenettelyn soveltamisalan laajentamisesta:

Rikosseuraamuslaitos toteaa pyydettyinä lausuntonaan, että se näkee mietinnössä esitetyt tavoitteet oikeansuuntaisina ja katsoo, että sakkomenettelyn soveltamisalan laajentaminen nopeuttaisi rikosasioiden käsittelyä ja parantaisi siten oikeuden saatavuutta, koska asioiden käsittely sakkomenettelyssä on keskimäärin nopeampaa kuin tuomioistuimissa. Muutos todennäköisesti vähentäisi syyttäjien ja tuomioistuinten työmäärää ja parantaisi siten oikeuslaitoksen mahdollisuuksia keskittyä sen ydintehtäviin eli vaikeiden ja riitaisten asioiden käsittelyyn.

Epäillyn suostumus

Näkemyksenne epäillyn suostumusta koskevan sääntelyn keventämisestä (tunnustamisesta ja seuraamuksen hyväksymisestä luopuminen):

Rikosseuraamuslaitos katsoo, että mietinnössä esitetyllä tavalla tunnustamista ja seuraamuksen hyväksymistä koskevan edellytyksen poistaminen suostumuksen aineellisista osatekijöistä lisäisi rikoksista epäiltyjen mahdollisuuksia valita menettely, jossa heidän asiansa käsitellään ja muutoksenhakuperusteiden laajentaminen parantaisi määräyksen saaneiden oikeusturvaa.

Muutoksenhaku sakkomenettelyssä

Näkemyksenne sakkomenettelyn muutoksenhaun kehittämisestä (mm. muutoksenhakuperusteiden lisääminen):

Mietinnön mukaan sakko- tai rangaistusmääräykseen voisi hakea muutosta valittamalla kärjäoikeuteen. Tällaisten valitusten käsittelyssä noudatettavia menettelysäännöksiä muutettaisiin. Asianomistajan osalta valitusperusteet ja valitusasian käsittelyjärjestys säilyisivät ennallaan. Rikosseuraamuslaitos pitää hyvänä sitä, että valitusperusteiden rajauksesta luovuttaisiin ja epäillyllä olisi tehokas mahdollisuus valittaa kärjäoikeuteen, vaikka hän olisi sakkomenettelyssä luopunut oikeudenkäynnistä.

Ajokielto

Näkemyksenne ajokieltoa koskevan sääntelyn muuttamisesta (poliisi määräisi kaikki ajokiellot, menettelyä kevennettäisiin):

Toimivalta ajokieltoseuraamusten määräämiseen ehdotetaan mietinnössä siirrettäväksi poliisille. Ajokieltoseuraamus määrättäisiin sakkomenettelyssä tai tuomioistuimessa annetun syyksi lukevan ratkaisun pohjalta hallinnollisessa menettelyssä. Muutoksenhaku ajokieltopäätöksiin tapahtuisi vaatimalla oikaisua ja valittamalla sen jälkeen hallinto-oikeuteen.

Rikosseuraamuslaitos yhtyy mietinnössä esitettyyn näkemykseen, jonka mukaan ajokieltojen kehittämisen keventäisi ajokieltoon määrättävän hallinnollista taakkaa ja että ajokieltoon määräämisen automatisointi ja digitalisointi sekä menettelyn yksinkertaistaminen yhdenmukaistaisi menettelyä sekä ajokieltojen pituuksia eri poliisilaitosten välillä ja turvaisi siten ajokieltoon määrättyjen yhdenvertaista kohtelua.

Esityksen vaikutukset ja voimaantulo

Näkemyksenne esityksen vaikutuksista ja voimaantuloaikataulusta:

Mietinnössä esitettyjen Rikosseuraamuslaitoksen toimintaa koskevien vaikutusten osalta Rikosseuraamuslaitos toteaa, että mikäli mietinnössä esitetyt laskelmat sakkomenettelyyn siirtyvien muutorangaistusten määrästä pitävät paikkansa, on arvio sakkovankien määrän vähenemisestä noin nejänneksellä (26 vankia vuositasolla) oikeansuuntainen.

Taloudellisten vaikutusten osalta Rikosseuraamuslaitos toteaa, että mietinnössä esitetty arvio rangaistusten täytäntöönpanon kustannusten laskemisesta muuttuvien kustannusten määrällä (0,2 miljoonaa euroa vuodessa) pitäneen paikkansa. Tämä säästö sisältää vankien ylläpidosta aiheutuneet kulut, mutta henkilöstön palkkauksen tai toimitilojen osalta uudistuksella ei ole säästövaikutuksia.

Muut huomiot

Muut esitystä koskevat huomiot:

-

Vesterbacka Esa
Rikosseuraamuslaitos

Hänninen Esa-Pekka
Rikosseuraamuslaitos